

covním úkonům žalobcovým podle školního řádu i mimo hodiny vyučování. Náhled odvolacího soudu, že žalobce jako školník je dostatečně zaměstnán již tím, že dlí ve školní budově, odporuje zjištění, že žalobce v době mimo předepsanou práci je zaměstnán jako zřízenec nákupního družstva, i doznání jeho, že vypomáhá v konsumu tom i v době školního vyučování. Nesprávným je tudíž závěr odvolacího soudu, že žalobce je plně zaměstnán, i když denní jeho práce nedosahuje průměrně osmi hodin, důsledkem čehož jsou u něho plně odůvodněny předpoklady §u 3 zákona ze 17. prosince 1919.

Čís. 2742.

Zaručil-li se prodatel kupiteli výslovně za smluvené vlastnosti zboží, není ručení jeho omezeno čl. 347 obch. zák., nýbrž dlužno tu použití předpisů obch. zákoníka o správě.

(Rozh. ze dne 19. června 1923, Rv I 338/23.)

Žalobce koupil a převzal dne 27. listopadu 1920 od žalovaného ocelové železo a ještě téhož dne předložil žalovaný žalobci účet na zboží a žádal zaplacení kupní ceny, k jejímuž vyplacení odhodlal se žalobce teprve až potom, když žalovaný byl dříve podepsal předložené mu písemné ujednání písm. C), které obsahuje pro žalovaného tento závazek: »Vy přejímáte plnou záruku, že ocel, mně dodaná, úplně odpovídá jakosti, jež mně dne 21. února 1920 byla prodána, a sice musí ocel ta míti aspoň 11% tažnosti a aspoň 60 až 70 kg pevnosti. Já dám ocel analysovat i a, dostanu-li méněcenný nález, zavazujete se veškerou ocel vzíti zpět a zaplatíte mně vyplacenou Vám cenu beze srážky po připočtení 6% úroků ode dne vyplacení až do dne vrácení peněz.« Dne 19. prosince 1920 dal žalobce zboží k prozkoumání odborníkovi, jenž prohlídkou dne 31. prosince 1920 zjistil, že ocel postrádá ujednané tvrdosti, o čemž žalobce žalovaného vyrozuměl dopisem ze dne 11. ledna 1921. Žalobě, by uznáno bylo právem, že kupní smlouva se zrušuje, že žalovaný jest povinen, vzíti prodanou ocel zpět a vrátiti žalobci kupní cenu, procesní soud prvního stupně vyhověl, odvolací soud ji zamítl. Důvody: Podřadí-li se zjištěné skutečnosti předpisům čl. 347 a násl. obch. zák., nutno uznati, že žalobce nezachoval se dle předpisu zákona, dle něhož kupitel má zboží zkoušeti bez prodlení ihned po dodání, pokud to dle řádného průběhu obchodního vedení možným jest, a prodávajícího ihned o shledaných vadách zpravit. Vždyť žalobci bylo dobře možným, zboží ihned po 27. listopadu 1920 odevzdati příslušnému odborníkovi ku provedení zkoušky, a mohla zkouška, vyžadujíc jen 2—3 hodiny času, ihned provedena býti, načež mohl býti žalovaný o výsledku vyrozuměn nejdéle do 15. prosince 1920. Když však vzorek ocele dopraven byl znalci až teprve po třech týdnech, zkouška na to provedena byla až teprve po uplynutí dalších 12 dnů a zpráva o tom žalovanému byla podána po dalších 10 dnech, — nutno uznati, že žalobce nevěnoval věci oné péče, která odpovídá řádnému vedení obchodu, a že tedy zákonnému ustanovení, jímž podmíněno bylo právo ze správy, neučinil

zadost. Na tom nemůže ničeho změnití seznání továrníka Františka R-a, že prý v továrnách zkouší se ocel až teprve, když se se zpracováním jejím započne a že v továrně jeho se přihází, že ocel zůstává u něho třeba půl roku ležeti nezkoušena, — neboť v oboru obchodním dbáno býti může pouze takových zvyklostí, které platnost zákonné normy nevylučují. Platnost toho, co shora dovozeno, není vyloučena ani obsahem smlouvy ze dne 27. listopadu 1920, neboť slova »Ich lasse nun das Stahl analysieren« nepřipouštějí dle §u 9 a 914 obč. zák. jiného rozumného výkladu nežli ten, že žalobce převzal závazek, provést zkoušku ihned tenkrát. Kdyby tomuto rčení neměl býti přikládán význam právě uvedený a za to pokládáno býti mohlo, že určitá lhůta stanovena nebyla, má platnost ustanovení §u 904 obč. zák., že zkouška provést se měla bez zbytečného odkladu. Konečně uvážiti dlužno, že by bylo v rozporu se zásadou slušnosti, kdyby žalovaný na jedné straně po dobu neurčitou ručiti měl, kdežto na druhé straně ten, od něhož on zboží měl, následkem promlčení byl by zproštěn závazku ze správy. Ocel, o niž běží, sluší tudíž pokládati dle čl. 347 odstavec druhý obch. zák. za schválenou.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací soud neposoudil věc správně po stránce právní. Předpisu čl. 347 obch. zák. nelze použití na poměr mezi stranami. Zjištěno je, že zboží, zaslané žalovaným žalobci do jeho bydliště, bylo 27. listopadu 1920 v jeho držení, že téhož dne dostavil se žalovaný k žalobci a ujednal s ním písemně, že přejímá plnou záruku, že ocel jím dodaná odpovídá smluvené jakosti. Tímto prohlášením založen byl mezi stranami nový právní poměr. Žalobce nespokojil se s ručením žalovaného za jakost zboží podle čl. 347 obch. zák., nýbrž ujednal s ním výslovně plné ručení (volle Garantie) za smluvené vlastnosti zboží. Kdyby se byl nesl úmysl stran pouze k tomu, že mají platnost právní předpisy čl. 347 a násl. obch. zák., neměly strany příčiny, sepsati ujednání ze dne 27. listopadu 1920, ukládající žalovanému plnou záruku. V témže ujednání zjišťuje se dále, že žalovaný dodal žalobci ocel v kratších tyčích, než bylo smluveno. Z toho je patrné, že žalobce zboží před ujednáním tím prohlédl, a že vůči žalovanému vytkl viditelné nedostatky s účinkem, že žalovaný zavázal se je dle potřeby napravit. Smluvená plná záruka týkala se proto nezjevných vad (nedostatečné pevnosti ocele). Žalobce vyhradil si dále právo dáti přezkoumati jakost ocele znalcem (ich lasse nun das Stahl analysieren). Z této věty, zejména ze slůvka n u n odvozuje odvolací soud mylně, že žalobce převzal tím závazek, učiniti tak neprodleně. Slovo n u n má různý význam a nemusí proto ani v tomto případě znamenati, že analýze měla se státi neprodleně. Úmysl stran je zjistiti podle jiných okolností, než podle doslovu (§ 914 obč. zák.). Žalovaný sám nepojímal slůvka »nun« v tom smyslu, jako odvolací soud, neboť namítl, že strany smluvily ústně osmidenní lhůtu k analýsi, čehož jistě by nebylo třeba, kdyby se byla měla státi neprodleně (nun), mimo to poukázal i na to, že dle písemného ujednání byl nucen čekati na pří-

padnou disposici i měsíce, a že proto smluvil uvedenou lhůtu. Z toho vyplývá jediné, že dle úmyslu stran nebylo slůvko to určením časovým, nýbrž spojkou, kterou strany vyjádřily, že druhá věta ujednání (odst. 1) je pokračováním první věty a připojením na prohlášení žalovaného v této obsažené. Ujednání ze dne 27. listopadu 1920 nemohlo mít pro strany jiného účele, než že žalobce jako kupitel zboží zbaven byl povinností, vyplývajících pro něho z čl. 347 a násl. obch. zák. Důsledkem toho je posuzovati věc podle všeobecných předpisů obč. zákona o správě, čemuž nasvědčuje i doslov ujednání, jež bylo přizpůsobeno doslovu §§ 922 a 923 obč. zák. Podle §u 933 obč. zák. uplatnil žalobce nárok ze správy včas, a je nárok ten odůvodněn, ježto zjištění nedostatečné jakosti zboží nebylo vůbec vzato v odpor. Odvolací soud dovolává se zásady slušnosti, bránící prý tomu, by žalovaný nemusil ručiti po neurčitou dobu. Nelze nahlédnouti, proč by odporovalo slušnosti, když žalobce, vyplativ žalovanému kupní cenu, vyhradil si rovnocenné plnění na straně žalovaného. Žalovaný buď věděl anebo nevěděl, že zboží nemá smluvených jakostí, za něž se zaručil. V onom případě zaručil se neprávem, v druhém učinil tak na vlastní nebezpečí, neboť, lze-li pevnost ocele přezkoumati způsobem tak snadným, jak předpokládá odvolací soud, mohl tak učiniti i žalovaný, než dodal zboží žalobci, nebo měl si vyhraditi určitou kratší lhůtu k uplatnění nároku ze správy.

Čís. 2743.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Právní nástupce toho, u něhož započala výplata zaopatřovacích požitků, přistupuje k jeho dluhu jako solidární dlužník.

Zákon stanoví nový právní důvod pro ty, kdož požívali dosud pouhých darů z milosti. Lhostejno, že výslužné (dary z milosti) nebylo poskytováno po dobu bezprostředně předcházející vydání zákona, jen když bylo poskytováno po dobu dřívější.

(Rozh. ze dne 19. června 1923, Rv I 600/23.)

Žalobkyně opřela nárok na placení zaopatřovacích požitků 2.000 Kč ročně o to, že manžel její, Maximilian H., za něhož se provdala roku 1905, byl od 1. srpna 1895 až do svého úmrtí do 4. prosince 1910, zaměstnán ve službě lesnické, posledně jako revírní lesní, na velkostatku R., náleževším tehdy Dru Jindřichu C-ovi a patřícím nyní žalovanému Janu C-ovi. Dr. Jindřich C. poskytoval žalobkyni výslužné ročních 600 K až do roku 1916, poté nedostávala žalobkyně ničeho. Ježto se žalovaný k prvému roku nedostavil, uznal procesní soud první stolice rozsudkem pro zmeškání dle žaloby. Odvolací soud žalobu pro tentokrát zamítl. Důvody: Odvolání jest důvodné, pokud vytýká, že rozsudek první stolice spočívá na nesprávném posouzení věcném i právním. Nedostaví-li se strana k prvému roku, má to jen za následek, že přednesení dostavivší se strany o skutkových okolnostech, pokud není vyvráceno předloženými důkazy, je pokládati za pravdivé (§ 396 c. ř.